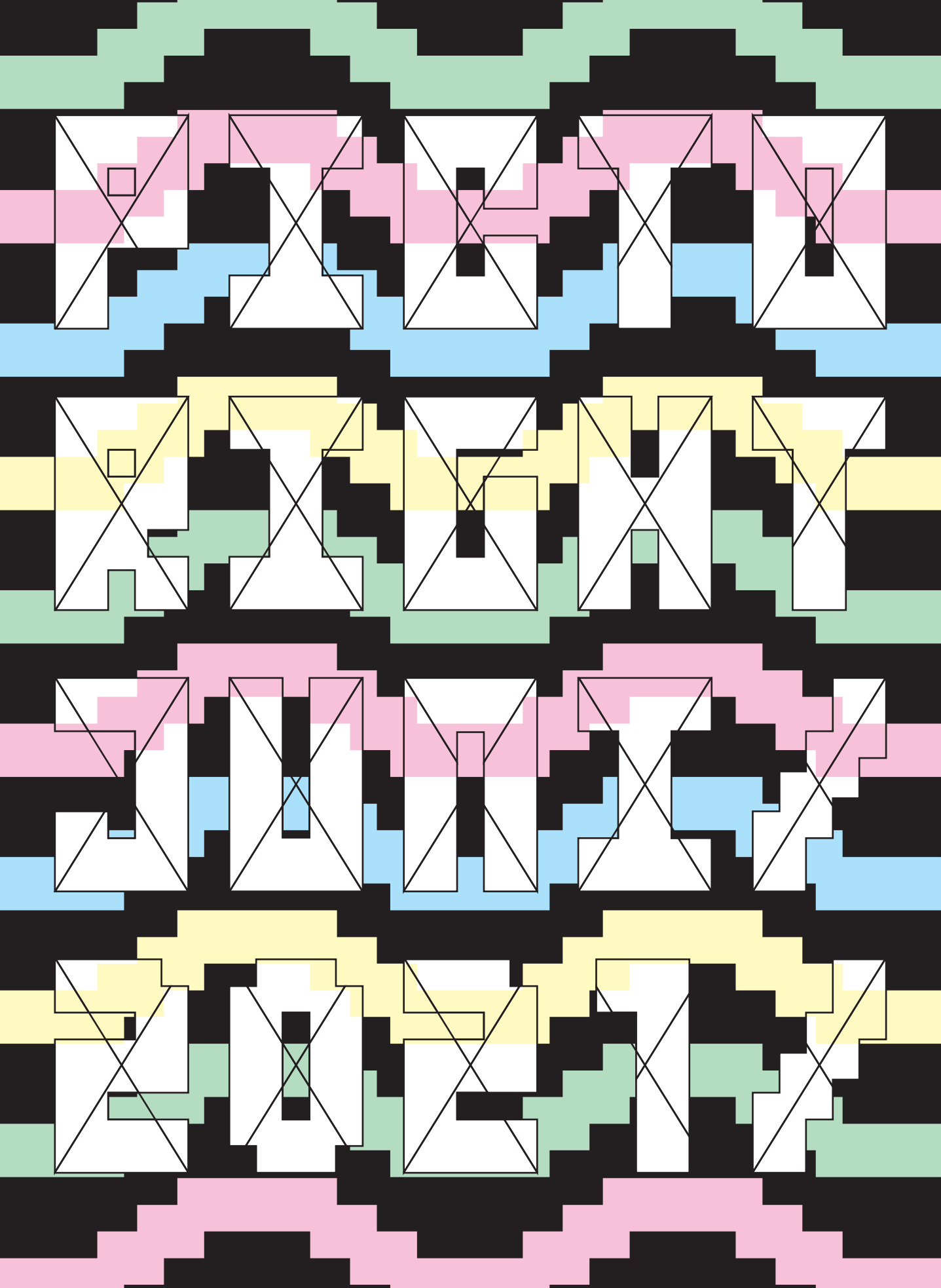




VOORWOORD

03. Nummer 25

NIEUWS

04. Over AIR, het steunfonds en de online special

RECHTSPRAAK

05. Uitspraak over framing

COLLECTIEF

06. Steeds meer thuiskopieën

STEUNFONDS

08. Gelukt met een beetje steun

CIJFERS 2020-2021

10. Plussen en minnen

25 MAGAZINES

12. Tangramclub

VERKOCHT

14. Everyday: the First 5000 Days

RECHT OP BEELD

15. Non-fungible tokens

COLOFON

redactie & productie

Marcel van de Graaf, Pictoright

eindredactie

Willemijn de Jonge, Mijnwerk

vormgeving

De Designpolitie, Amsterdam

drukwerk en verspreiding

ZwaanLenoirschuring, Wormerveer

Dit is een uitgave van Pictoright, de auteursrechtenorganisatie voor beeldmakers. Pictoright verdeelt collectieve vergoedingen, exploiteert primaire rechten, verleent juridische bijstand en zet zich in voor een betere auteursrechtelijke positie van visuele makers. Dit blad verschijnt twee keer per jaar om aangesloten beeldmakers en relaties op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op het gebied van auteursrecht en de werkzaamheden van Pictoright.

Mocht je naar aanleiding van de inhoud opmerkingen of vragen hebben, stuur dan een mailtje naar redactie@pictoright.nl.

PICTORIGHT

Visuele auteursrechten Nederland
Sarphatistraat 606-608
1018 AV Amsterdam
Postbus 15887
1001NJ Amsterdam

T 020-589 18 40
F 020-412 42 69

www.pictoright.nl

 → twitter.com/pictoright
 → facebook.com/pictoright
 → instagram.com/pictoright

ISSN: 2210-9951

NUMMER 25

Sinds de oprichting van Pictoright in 2008 hebben we twee keer per jaar een magazine uitgebracht; we zijn nu aan de vijfentwintigste editie toe. Voor ons een reden om een aantal covers nog eens uit te lichten. Niet alleen omdat we trots zijn op onze huisstijl en ons ontwerp bureau De Designpolitie, maar ook omdat we op deze manier nog een keer het belang van de ontwerpdiscipline onder de aandacht kunnen brengen. Het levert in ieder geval een extra feestelijke pagina op.

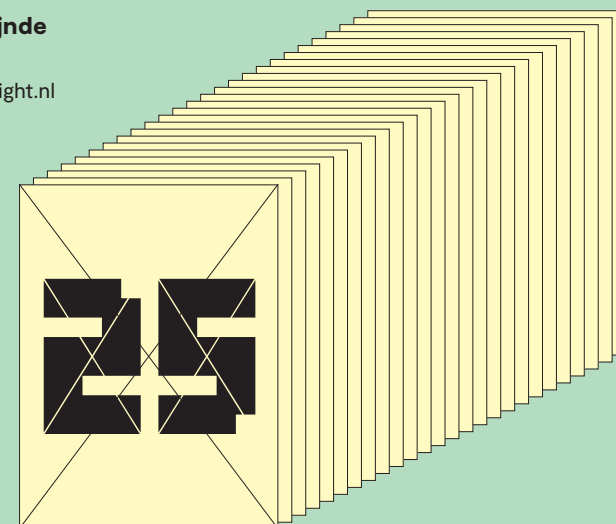
Innovatie in dataverwerking is voor Pictoright een van de belangrijkste aspecten in de bedrijfsvoering. Zo heeft Pictoright een paar maanden geleden voor de eerste keer vergoedingen uitgekeerd met behulp van AIR, een automatisch beeldherkenningssysteem dat we samen met onze buitenlandse zusterorganisaties hebben ontwikkeld. De verwachting is dat we dit systeem binnen twee jaar kunnen gebruiken voor 80 procent van al onze registraties met betrekking tot het gebruik van beeldende kunst. Ook onderzoeken we hoe we deze werkwijze kunnen toepassen voor de collectieve rechten, met name van belang voor fotografen, illustratoren en ontwerpers. Een zeer belangrijke ontwikkeling dus.

In dit nummer verder bijdrages over een aantal nieuwe ontwikkelingen, zoals de 'hype' rond NFT's en een juridische duiding van de rechtspraak over framing.

Tot slot besteden we uiteraard weer aandacht aan de coronacrisis en de impact op onze sector. We proberen in te schatten wat het effect op de inkomsten voor dit jaar zullen zijn. Maar ook laten we enkele ontvangers van bijdragen uit het steunfonds aan het woord. Laten we hopen dat we wat betreft de pandemie het ergste achter de rug hebben en dat we deze crisis in de komende tijd achter ons kunnen laten.

Vincent van den Eijnde

directeur Pictoright
v.vandeneijnde@pictoright.nl



EERSTE VERGOEDINGEN VIA AIR VERDEELD

Pictoright heeft samen met zusterorganisaties het beeldherkenningssysteem AIR ontwikkeld. In april is het systeem voor het eerst gebruikt om geautomatiseerd vergoedingen te verdelen.

In een digitale database zijn inmiddels honderdduizenden beelden van kunstenaars toegevoegd, inclusief metadata. Het systeem kan deze beelden herkennen, bijvoorbeeld op websites en in (pdf's van) boeken. Afbeeldingen op websites worden herkend, gekoppeld aan rechthebbenden en in de Pictoright-administratie opgenomen. De beschikbare vergoedingen worden opgebracht door alle partijen waar Pictoright afspraken over beeldgebruik mee heeft, zoals bijvoorbeeld musea en bedrijfscollecties.

Straks ook collectief

De rechthebbenden op vele duizenden kunstwerken die op deze websites zijn afgebeeld hebben zo een vergoeding kunnen ontvangen. De dienstverlening wordt nu vooral gebruikt voor rechthebbenden die het volledige beheer van hun auteursrecht aan Pictoright hebben overgedragen, vaak kunstenaars en hun erfgenamen. De komende tijd onderzoekt Pictoright hoe het systeem breder toepasbaar gemaakt kan worden, bijvoorbeeld door beeldherkenning te koppelen aan de repartitie voor collectieve rechten.



AUKJE DEKKER VERTELT OVER HAAR PROJECT MET GEERT JANSEN IN DE ONLINE SPECIAL. BEELD KIKA BOOY

TWEEDE RONDE STEUNFONDS

In het najaar van 2020 hebben 21 projecten een bijdrage gekregen van het Pictoright Steunfonds; verderop in dit magazine worden daar drie mooie resultaten van uitgelicht. En er is goed nieuws: het ministerie van OCW heeft opnieuw een geldbedrag beschikbaar gesteld om te verdelen.

De aanvraagprocedure is anders dan in 2020. Het Pictoright Steunfonds stelt een werkbeurs beschikbaar, die expliciet bedoeld is als ondersteuning voor het creëren van nieuw werk of het opnieuw exposeren of exploiteren van bestaand werk. De exacte procedure en voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze werkbeurs zijn vanaf 1 juni te vinden op pictoright.nl/steunfonds.

ONLINE PICTORIGHT SPECIAL

Hij staat online: de eerste digitale Pictoright Special. Niet alleen de vorm is anders dan ons gedrukte magazine, maar ook de inhoud. Het is de kick-off van een nieuwe reeks digitale themanummers, die steeds over een ander actueel onderwerp gaan. De primeur gaat over onze nieuwe richtlijn voor ontleningskunst, die vanuit verschillende standpunten belicht wordt. Zo geeft dé auteursrechtenspecialist van de UvA zijn visie op de juridische kant, schetst de artistiek directeur van het Centraal Museum het kunsthistorisch perspectief en vertellen vier beeldmakers hoe zij er in de praktijk ieder op hun eigen manier mee omgaan. De sneak preview al gezien? In de filmpjes in de special gaan Aukje Dekker, Niek Hendrix, Ilvy Njiokiktjien en Koos Breukel dieper in op de 'kunst van het kopiëren'.

DE SPECIAL VIND JE HIER:



→ magazine.pictoright.nl

UITSPRAAK OVER FRAMING

Het Hof van Justitie heeft zich uitgesproken over framing. Heel eenduidig is het oordeel niet; het is nog even de vraag of de licentiepraktijk er echt mee gediend gaat zijn.

In het vorige magazine stonden we er al bij stil: framing, het gebruik van embedded framed links op het internet. Framing is een manier van hyperlinken naar andermans content, zonder dat duidelijk is voor de websitebezoeker dat sprake is van een link. Lange tijd was onduidelijk of voor die 'geframeerde' content betaald moet worden. Nu heeft het Hof van Justitie op 9 maart uitspraak gedaan over de auteursrechtelijke status van een framed link.

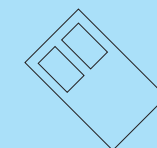
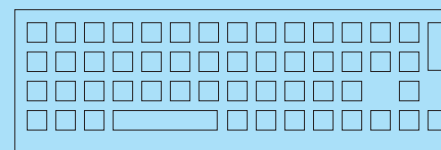
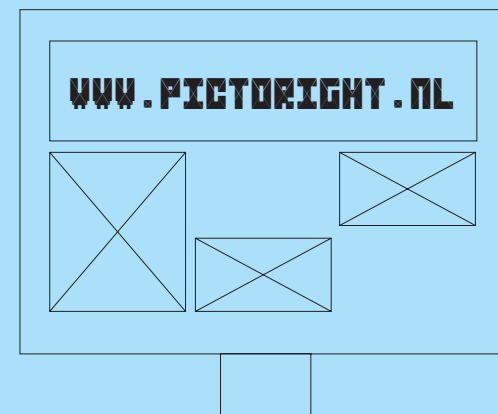
"FRAMEN MAG, MAAR NIET ONDER ALLE OMSTANDIGHEDEN"

Iets meer duidelijkheid

Is voor het plaatsen van zo'n link nu apart toestemming nodig of niet? Helaas is het antwoord niet eenduidig. In feite zegt de Europese rechter: een framed link is vergelijkbaar met een gewone link, die in beginsel is toegestaan. Maar een maker kan wel voorkomen dat framed links geplaatst worden naar zijn werk. Het Hof van Justitie geeft de maker dus een uitweg. Door technische beschermingsmaatregelen te gebruiken kan het plaatsen van framed links worden voorkomen. Ook kan een maker met een klant of gebruiker (een licentienemer) afspreken dat deze dit soort technische maatregelen neemt bij het plaatsen van het werk op internet. Als die maatregelen vervolgens omzeild worden en er toch framing plaats vindt, dan levert dat een auteursrechtinbreuk op. Heel kort samengevat kun je nu dus zeggen: framen mag, maar niet onder alle omstandigheden. De maker is alleen aan zet; hij moet er wel iets voor doen.

Wat schieten we hiermee op?

De vraag is nu wat makers hiermee opschieten. Want wat moeten zij dan precies doen om voor framed links naar hun werk betaald te krijgen? Zoals vaker bij dit soort lastige Europese rechtspraak blijft er veel onduidelijk. Een van de meest prangende vragen is: wat voor technische beschermingsmaatregelen moeten er precies genomen worden? En hoe stelt men zich dat praktisch voor? Als gedacht wordt aan de archievenregelingen die Pictoright sluit, zou het op basis van deze rechtspraak logisch zijn om van archieven te vragen dat afbeeldingen voortaan adequaat beschermd worden tegen framing. Maar hoe dan en hoe wenselijk is dat? De archieven zullen hier in ieder geval niet blij mee zijn. Toch zal Pictoright de belangen van de makers natuurlijk zo goed mogelijk willen behartigen. Het zou voor alle partijen veel gemakkelijker zijn geweest als framen feitelijk als nieuwe vorm van gebruik zou zijn aangemerkt, waarvoor aparte toestemming nodig is. Maar daar heeft het Hof van Justitie dus helaas niet voor gekozen. Hoe dit nu in de praktijk precies zal gaan uitvallen is een kwestie van afwachten. Pictoright houdt uiteraard de meest actuele gebeurtenissen op dit gebied in de gaten en zal aandacht aan het onderwerp blijven besteden.



STEEDS HEER THUISKOPIEËN

De thuiskopieheffing op nieuw aangeschafte gegevensdragers, zoals een smartphone, e-reader of laptop, kennen we al een tijd. Maar toen de thuiskopieheffing in 1991 werd ingevoerd, zag de regeling er toch wat anders uit; toen ging het nog over cassettebandjes en video's. Er is door de jaren heen veel veranderd in de manieren waarop thuiskopieplichtige werken kunnen worden opgeslagen. Het aantal dragers waarop een heffing zit is (onder andere vanwege belangrijke rechtspraak in het verleden) flink toegenomen.

De gedachte achter de heffingen is dat bij aankoop van de apparaten waarmee consumenten kopiëren, er een vergoeding wordt betaald waarmee auteursrechthebbenden worden gecompenseerd. Consumenten kunnen volgens een uitzondering in de Auteurswet voor eigen studie, oefening of gebruik een kopie maken. Ze moeten die kopie wel uit legale bron maken.

De thuiskopieheffingen gelden voor de hieronder genoemde dragers. Ze zijn vanaf 2021 weer verhoogd; de nieuwe bedragen zijn geldig tot en met 2023.

Voorwerp	Tarief 2018 – 2020	Tarief 2020 – 2023
PC / Server / Mediacenter	€2,60	€2,70
Laptop / Notebook	€2,60	€2,70
Tablet	€2,60	€2,70
Smartphone	€4,70	€7,30
Portable audio- / videospeler	€1,20	€2,10
Settopbox met harde schijf	€3,80	€3,80
HDD recorder	€3,80	€3,80
E-reader	€0,80	€1,10
Externe Hardeschijf (HDD), Solid State Drive (SSD)	€0,60	€1,00
USB-stick >=256gb	€0,60	€1,00
USB-stick <256gb	€0,60	€0,50
Wearables met opslagmogelijkheden	€1,20	€0,60

BRON: [HTTPS://WWW.THUISKOPIE.NL/NL/OPGAVE/TARIEVEN](https://www.thuiskopie.nl/nl/opgave/tarieven)

VOORWAARDEN BPSE- VERGOEDING

De BPSE-vergoedingen die Pictoright heeft ingesteld om de toegenomen thuiskopievergoedingen te verdelen, riepen vragen op bij aangeslotenen. Daarom hebben we de voorwaarden verduidelijkt.

Met de toename van gegevensdragers, nemen ook de thuiskopievergoedingen die beschikbaar zijn voor beeldmakers toe. Er was een nieuwe systematiek nodig om deze vergoedingen te verdelen. Onderdeel hiervan is dat Bruids-, Portret-, School- en Evenementenfotografen een aandeel ontvangen van de door ons verdeelde thuiskopievergoedingen. De gedachtegang hierachter is dat de fotografie van deze fotografen veel door particulieren zal worden gedeeld via de dragers waarvoor thuiskopieheffingen worden betaald.

Particulier gebruik

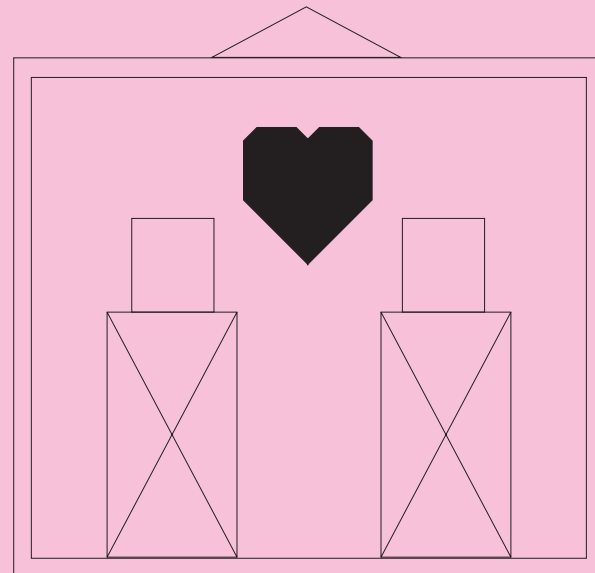
Ter illustratie: de foto's van een bruidsfotograaf worden vaak gedeeld met de gasten. Zo wordt er vaak een website van de bruiloft gemaakt en kunnen de foto's door de gasten worden gedownload. Het gaat bij deze categorie van de thuiskopievergoeding om fotografie die primair bedoeld is voor particulier gebruik. Dit komt door de herkomst van de vergoeding, de heffingen gelden alleen voor gegevensdragers die door consumenten worden aangeschaft. Zakelijke fotografie valt hier dus buiten.

Voorwaarden

Pictoright heeft de voorwaarden om de vergoeding te ontvangen vorig jaar verduidelijkt. We merkten dat sommige fotografen wel portretten maakten, maar dat dit niet voor de particuliere markt was, maar voor de zakelijke markt.

Een fotograaf mag alleen een jaar aanvinken voor de BSPE-vergoeding als:

- de fotografie primair bedoeld is voor afname door consumenten/particulieren;
- consumenten/particulieren daarvoor hebben betaald met (minimaal) 3 opdrachten of bestellingen;
- het een totaalbedrag oplevert van minimaal €1.000 bruto.



Vier jaar terug

Helaas blijft het toch wat ingewikkeld, de systematiek waarmee we deze vergoeding verdelen. We krijgen vaak deze vragen: “Hoe zit het nu met de jaren waar ik een vink zet, en waarom kan ik het huidige jaar niet aanvinken?” Dit zit zo: in december 2021 bijvoorbeeld, verdelen we het jaar van recht 2020. Om 2020 te verdelen, kijken we naar de vier jaar die daaraan voorafgaan (2016-2019). Als je in één van die vier jaren aan de voorwaarden voldoet kun je een vink zetten en ontvang je de BPSE-vergoeding.

CLAIM THUISKOPIE- VERGOEDING

Er zijn ook makers die vooral online te vinden zijn. Daarvoor is de aparte ‘claim thuiskopievergoeding’ bedoeld. Een belangrijke voorwaarde is dat je niet al vergoedingen vanuit de rest van de categorieën thuiskopievergoeding ontvangt. Het is dus echt een restcategorie voor beeldmakers die – doordat ze bij de andere categorieën thuiskopievergoeding niets krijgen – anders buiten de boot zouden vallen.

Kleine of grote claim

Je kunt bij ons aangeven of je in aanmerking komt voor een kleine of een grote claim. Een kleine claim krijg je als:

- je een professionele beeldmaker bent;
- je online aanwezig bent: je bent bijvoorbeeld te vinden via je eigen website of via Instagram of Facebook. Hier moeten dan natuurlijk wel afbeeldingen van je werk te zien zijn.

Als je denkt dat je in aanmerking komt voor een grote claim dan is er nóg een belangrijke voorwaarde:

- je bent op grote schaal online aanwezig met je werk.

Dit is bijvoorbeeld te zien aan het grote aantal volgers dat je hebt op social media of aan het aantal keer dat je berichten worden geliked of gezien. Een indicatie dat je online op grote schaal aanwezig bent is dat je meer dan 5000 volgers hebt op Instagram en/of dat je via je account op Facebook meer dan 5000 vrienden, volgers of likes hebt.

“ EEN RESTCATEGORIE VOOR
BEELDMAKERS DIE ANDERS
BUITEN DE BOOT VALLEN ”

GELUKT MET EEN BEETJE STEUN

HONDERD SOLIDAIRE KUNSTENAARS

Bij de Kunstambassade Rotterdam kun je sinds kort een virtueel bezoek brengen aan de ateliers van ruim honderd Rotterdamse kunstenaars. En kunst kopen natuurlijk. Daarmee steun je niet alleen die ene kunstenaar, maar het hele collectief.

Ze hebben net de eerste winstdeling gehad. “Dat geeft een ontzettend positieve vibe,” zegt beeldend kunstenaar Olphaert den Otter. Hij is een van de initiatiefnemers van de Kunstambassade Rotterdam, die sinds eind februari in de lucht is. In dit virtuele ateliergebouw kunnen bezoekers browsen door de werkruimtes van tientallen kunstenaars. Samen vormen zij een collectief dat elkaar de crisis door sleept. Wie een werk verkoopt, schenkt twintig procent aan het Solidariteitsfonds. Die pot wordt ieder kwartaal onder alle deelnemers verdeeld.



#268 VUUR 6/3/2020, EEN VAN DE VERKOCHTE WERKEN VAN OLPHAERT DEN OTTER

Digitale deur

De bijdrage van het Steunfonds is gebruikt voor het bouwen van de website – met professioneel advies van een e-commerce expert. Het is dan ook geen standaard webshop voor kunst geworden. De makers krijgen hier een gezicht, vertellen iets over hun werk en staan open

voor contact. En dat werkt: al op de dag van de lancering klopte er iemand op Den Otters digitale deur, wat uiteindelijk leidde tot de verkoop van de eerste twee schilderijen.

Ecosysteem

Ondertussen draagt iedere kunstenaar weer twee nieuwe kunstenaars aan. Den Otter: “We hoopten op honderd deelnemers in mei, maar het zijn er al meer. Het voelt goed om samen een ecosysteem te kunnen vormen dat elkaar op deze manier draagt. Binnenkort gaan we ons systeem delen met anderen; we willen ook solidair zijn met kunstenaars buiten Rotterdam.”

DIGITAAL INDRUK WAKEN

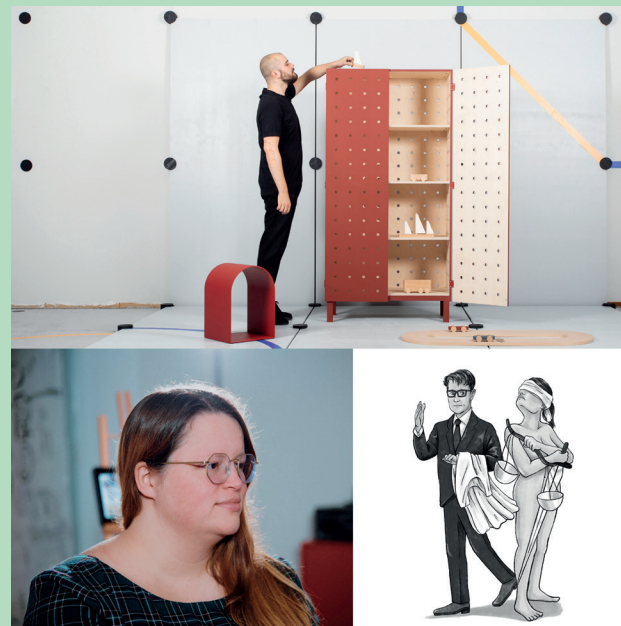
Je professioneel presenteren op de DDW is al een uitdaging. En toen moest het dit keer ook nog volledig digitaal. Met een bijdrage van het fonds realiseerden 19 jonge makers breed inzetbaar PR-materiaal – dat meteen werk opleverde.

“Het was de eerste keer dat ik zo’n aanvraag deed,” zegt illustrator Renée van den Kerkhof. Zij was een van de 19 deelnemers van Driving Dutch Design 2020. Negen maanden lang volgden ze masterclasses op het gebied van ondernemen en werkten ze samen aan een presentatie voor de Dutch Design Week. Het thema was dit keer Re-value: wat heeft waarde in een wereld die is stilgevallen? Terwijl Van den Kerkhof meestal in opdracht werkt, onder andere als rechtbanktekenaar, maakte zij voor de expo vrij werk. Haar kritische tekeningen waarschuwen voor de dreigende kaalslag in de sociale advocatuur. De boodschap: tijd voor een herwaardering van het juridisch systeem.

Filmportretten

Voor de slotpresentatie op de DDW – voor het eerst een digitale expo – klopte de groep aan bij het Pictoright Steunfonds. Het bedrag dat ze kregen werd gebruikt voor het bouwen van een expo-opstelling, de films en foto’s die ze daar maakten en de website waarop het allemaal nog steeds te zien is: ddd20.nl.

“We hebben die steun als zeer waardevol ervaren,” vertelt Van den Kerkhof. “De presentatie heeft mij direct twee of drie klussen opgeleverd. Ik hoor dat anderen er ook werk uit hebben gekregen. Het mooie is dat het digitale materiaal duurzaam gebruikt kan worden; we doen daar nog steeds ons voordeel mee.”



DRIVERS JEROEN VAN VELUW EN RENÉE VAN DEN KERKHOF MET HUN WERK.
FOTO BOVEN TIM MEIJER, ONDER STUDIO NEW WEST

WAG DE CLUB AL OPEN?

Bij het tijdsbeeld van deze eeuw hoort inmiddels ook een pandemie. Met steun van het Matchingsfonds onderzochten twee journalisten een minder belichte bijwerking van corona: het tanende verenigingsleven van Den Helder.

Wat zou Den Helder zijn zonder clubs? Vrij eenzaam, is het antwoord van fotojournalist Rob Hornstra. Samen met Arnold van Bruggen werkt hij aan een tijdsbeeld van dit decennium in Europa. Corona dwong ze aan het hoofdstuk Nederland te beginnen. Ze belandden in Den-Helder, de stad vol jong gepensioneerde marinemensen, met misschien wel de meeste verenigingen van Nederland. En die hebben het

zwaar. Hornstra legt individuele leden vast in de kelders, kantines en lokalen waar zich voorheen een druk verenigingsleven afspeelde. Een eenzame duivenmelker voor een muurtje met Delftsblauwe duivenborden. Twee dames van de klaverjasclub onder een borduurwerk van kaartende honden. En een koorlid in smoking, strategisch opgesteld tussen het orgel en het kruis.

Quitte

De journalisten kregen elk € 2.500 van het Matchingsfonds van de Coöperatie, dat € 62.000 van het Pictoright Steunfonds ontving voor fotojournalistieke projecten. Er zijn nu dertig fotografiebeurzen toegekend aan eigen producties over uiteenlopende onderwerpen, van Islamitisch begraven tot transgenders met een kinderwens. En het verenigingsleven in Den Helder dus. “Dit soort kwalitatieve verhalen, die diepgaander en minder voor de hand liggend zijn dan wat de media van je vragen, kosten heel veel tijd,” aldus Hornstra. “Met deze serie zijn we wel een maand bezig geweest. Het Noordhollands Dagblad bood ons een podium, en met de werkbeurs konden we quitte draaien. Wat ik goed vind aan het Matchingsfonds is dat we het vertrouwen kregen zelf een voorstel te doen, zonder al te veel voorwaarden en regeltjes. Dat werkt wat mij betreft veel beter, ik hoop dat fondsen dat vasthouden na corona.”



DE VOORZITTER EN PENNINGMEESTER VAN KLAVERJASVERENIGING DE JUTTER, FOTO ROB HORNSTRA / THE EUROPEANS

PLUSSEN EN MINNEN

Pictoright int en verdeelt het hele jaar door vergoedingen aan rechthebbenden. De grootste verdeelronde is de collectieve rechtenrepartitie in november/december, gevolgd door de na-repartitie in het voorjaar. Daarnaast vindt er elk kwartaal een repartitie individuele rechten en volgrechten plaats. Tussendoor worden de bedragen voor rechten als kunstuitleen, e-lending en online archieven uitgekeerd. Op deze pagina's gaan we in op de effecten van de Covid-19-crisis, wagen we ons aan een voorzichtige prognose voor 2021 en blikken we kort terug op de jaarcijfers van 2020.

IMPACT COVID

De pandemie heeft vanzelfsprekend invloed op de rechtenbedragen die Pictoright beschikbaar heeft voor makers. We gaan ervan uit dat we in 2021 tussen de 10 tot 30 procent minder rechten zullen innen dan in normale jaren. Dit jaar zullen we hiervan een update proberen te geven op de website. Hiermee kunnen rechthebbenden zelf een inschatting maken van de impact op de uitkering die ze van Pictoright ontvangen. Hiernaast een overzicht van de tendens per rechtencategorie.

Individuele rechten omlaag

Kunstenaars kunnen hun volledige auteursrecht door Pictoright laten beheren. Pictoright int dan vergoedingen voor gebruik van werk op bijvoorbeeld websites en in boeken, kranten en tijdschriften. Denk aan afbeeldingen van kunstwerken in tijdschriften of museumwebsites. Hiervoor ontvangt Pictoright vaak een vast jaarbedrag, wat deze inkomsten stabiel maakt. Maar de musea zijn wel lange tijd gesloten geweest, wat veel invloed heeft gehad op de markt voor kunstboeken en ansichtkaarten. Voor die vormen van gebruik heeft Pictoright wel degelijk minder inkomsten ontvangen. Per saldo is de inning dus lager, dat hebben we ook gedurende 2020 kunnen zien.

Volgrecht omlaag

Er is voor kopers van kunst minder gelegenheid om de kunsthandel of verkoopbeurzen te bezoeken. Daarom wordt er minder volgrecht geïnd. Wel is de kunsthandel het afgelopen jaar versneld overgestapt naar meer online verkopen, een tendens die we al zagen bij de veilinghuizen. Maar het algemene beeld is negatief, er zal dus in 2021 minder volgrecht worden geïnd.

Leenrecht omlaag

Ook het leenrecht heeft te kampen met dalende vergoedingen. Dit wordt veroorzaakt door het minder toegankelijk zijn van de bibliotheken. Pictoright ontvangt dit jaar voor uitleningen dan ook een lager bedrag dan normaal. Dit geldt in vergelijkbare mate ook voor uitleningen van de kunstuitleen waar Pictoright via Stichting Leenrecht voor kunstenaars vergoedingen voor int. Tegelijk zal het bedrag voor uitgeleende e-books toenemen.

“ 10 TOT 30 PROCENT MINDER GEÏNDE RECHTEN DAN NORMAAL ”

JAARCIJFERS 2020

Als we kijken naar de jaarcijfers over 2020 zien we gek genoeg een ander beeld dan we op basis van de coronacrisis zouden verwachten. Want we hebben niet minder geïnd dan in 2019, maar meer. De totale rechteninning bedroeg ruim 18 miljoen euro (vergelijk dit met de ruim 8 miljoen euro in 2019) en was daarmee op het hoogste niveau ooit. De verklaring hiervoor is dat Pictoright in 2020 het reprorecht over twee jaar (2018 en 2019) heeft ontvangen, bijna 9,5 miljoen euro. Pictoright heeft in 2020 daarom ook veel meer geld kunnen verdelen dan het jaar ervoor.

Voor meer informatie over de cijfers verwijzen we naar de website waar deze na goedkeuring van de accountant zullen worden geplaatst.

AANTAL RECHTHEBBENDEN

Pictoright heeft de afgelopen jaren aan steeds meer rechthebbende makers vergoedingen kunnen uitkeren. In 2020 ontvingen 20.000 door Pictoright geregistreerde makers een vergoeding. Daarnaast hebben duizenden rechthebbenden een thuiskopievergoeding via de beroepsverenigingen ontvangen. En wat betreft het buitenland keert Pictoright het aandeel van buitenlandse makers vaak via zogenaamde lumpsumvergoedingen uit aan zusterorganisaties. Door deze verdeling via onze zusterorganisaties bereikt Pictoright ook weer tienduizenden beeldmakers.

Reprorecht omlaag

Het reprorecht is bedoeld om makers te compenseren voor kopieën die bedrijven en instellingen van hun werk maken. Met de sluiting van veel kantoren wordt er minder gekopieerd; het bedrag dat Pictoright dit jaar van Stichting Reprorecht ontvangt zal daarom lager zijn.

Thuiskopievergoeding stabiel

De afgelopen tijd zijn onverminderd apparaten en datadragers verkocht die met een thuiskopieheffing zijn belast. Dus de inning zal bij de Stichting Thuiskopie naar verwachting niet lager gaan uitvallen. Daarbij komt dat Pictoright van mening is dat het aandeel beeld in de hoofdverdeling onder rechthebbenden omhoog moet. Die hoofdverdeling bepaalt hoeveel er beschikbaar is per categorie, zoals film, muziek, tekst of beeld. Op dit moment wordt hierover overleg gevoerd met de andere belanghebbenden.

Kabelvergoeding stabiel

Pictoright int bij kabelmaatschappijen een vergoeding voor de doorgifte van visuele werken via het kabelnetwerk. Deze vergoeding is afhankelijk van het aantal abonnees en het aantal zenders dat ze kunnen ontvangen. Deze aantallen nemen niet af; de jaarlijkse incasso zal naar verwachting niet dalen.

Buitenland omlaag

De rechtenvergoedingen die Pictoright uit het buitenland ontvangt voor Nederlandse makers kunnen wat lager uitvallen, hoewel er van land tot land verschillen zijn. Zo werd er in Zweden in 2020 net zo veel volgrecht geïnd als in voorgaande jaren door de minder strenge coronamaatregelen. Maar het algemene beeld is toch vergelijkbaar met Nederland; de hoogte van de vergoeding zal in zijn totaliteit iets dalen.

JAARVERGADERING

De cijfers zullen tijdens de jaarvergadering verder worden toegelicht. Om de kans op een echte bijeenkomst te vergroten vindt de vergadering plaats op 23 september. Alle aangesloten en ontvangen hiervoor nog een uitnodiging.

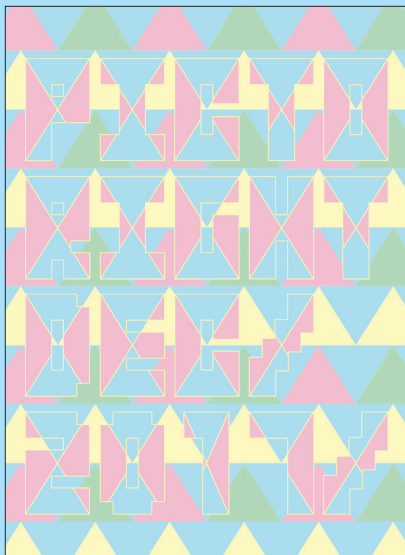
TANGRAMCLUB

Het eerste Pictoright magazine viel in de lente van 2009 bij onze aangeslotenen op de mat, in de gloednieuwe huisstijl van De Designpolitie. We zijn twaalf jaar verder, dit is nummer 25!

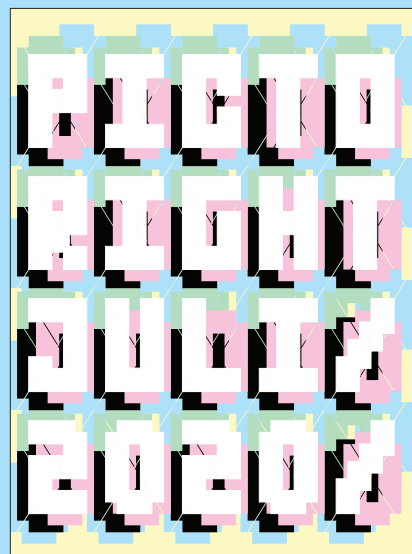
We vroegen de lezers in de vorige editie een korte enquête in te vullen over inhoud en vorm. Daarover lopen de meningen natuurlijk uiteen. Men vindt het blad “supermooi, verfrissend en

overzichtelijk”, Maar we worden ook de “tangramclub” genoemd wegens het letteronwerp, afgeleid van de lege illustratiekaders en grove pixels van beeld waarvoor nog geen toestemming is geregeld.

“MOOI VORMGEGEVEN, HELDER EN BEKNIPT QUA INFORMATIE. ALTIJD WEER FIJN OM TE LEZEN. GA ZO DOOR”



“IK VIND HET KLEURRIJKE DESIGN VAN HET BLAD ALTIJD WEL EEN HEERLIJKE AFWISSELING VAN DE GANGBARE POST”



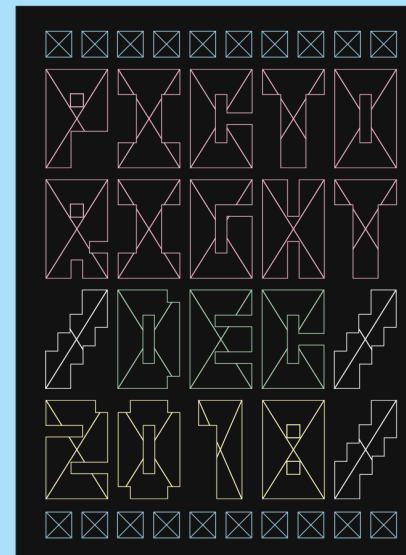
“IK KRIJG HET VOOR HET EERST EN IK VIND HET ER AANTREKKELIJK UITZIEN EN INTERESSANTE CONTENT”



Overall is de uitkomst positief: het magazine krijgt een 7,9 van de lezers. En hoewel 56,5 procent het nog altijd graag op papier ontvangt, vindt 59,9 procent het ook tijd voor een aanvullende digitale

nieuwsbrief. We zijn maar meteen begonnen met een online special over actuele onderwerpen, te vinden op magazine.pictoright.nl. En ondertussen laten we de gedrukte covers uit de afgelopen

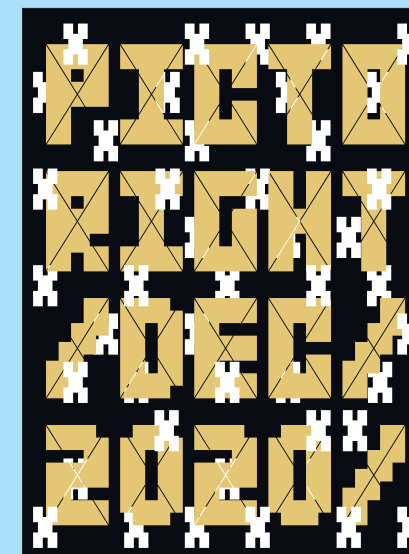
jaren hier nog een keertje zien. Omdat we zelf stiekem nog steeds van dat papier houden.



“HET GEDRUKTE BLAD STINKT ALTIJD ENORM, DUS LIEVER DIGITAAL”



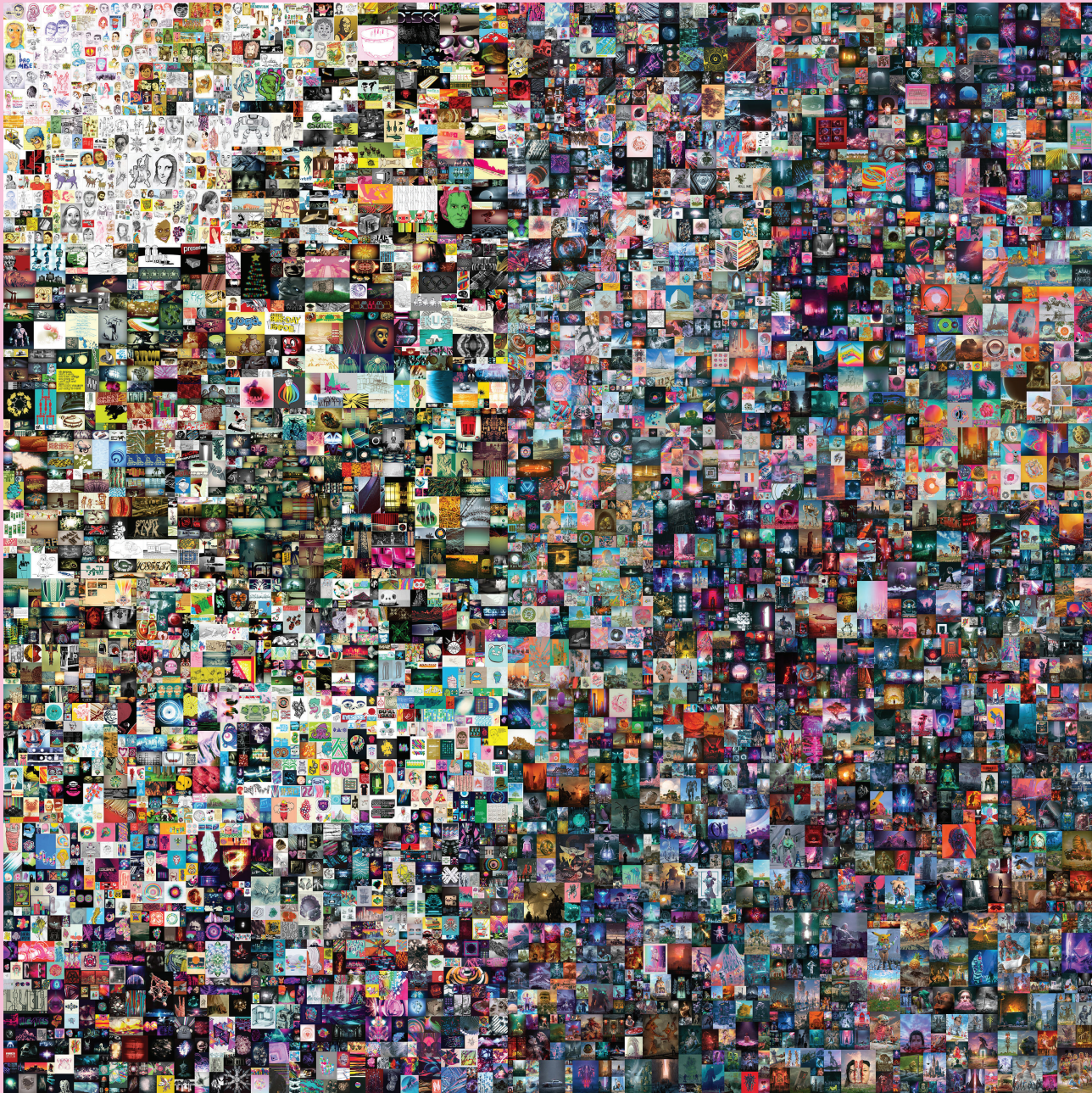
“IK NOEM JULLIE, VANWEGE JULLIE ONLEESBARE LOGO EN MEER GEBRUIKTE LETTERS EN CIJFERS DE TANGRAMCLUB”



“MOOI VORMGEGEVEN EN GEDRUKT, EEN TRAKTATIE”

BEKIK HIER ALLE COVERS





BEEPLE - EVERYDAYS: THE FIRST 5000 DAYS

De Amerikaanse kunstenaar Mike Winkelmann, ook wel bekend als Beeple, heeft in maart een veilingrecord gevestigd met dit virtuele kunstwerk dat als NFT is verkocht voor 69 miljoen dollar (57 miljoen euro). Het werk, een compilatie van vijfduizend digitale beelden die

Winkelman de afgelopen dertien jaar maakte, is verkocht door Christie's. Ook voor het veilinghuis is deze vorm een primeur. De koper van het kunstwerk betaalde ervoor met Ethereum, een cryptomunt.

NON-FUNGIBLE TOKENS

Non-fungible tokens: hebben we te maken met de nieuwste digitale hype, of een blijvend businessmodel binnen de kunst- en muziekwereld? En hoe zit het met de rechten op NFT's?

Wie heeft er op zolder nog voetbalplaatjes of flippo's liggen? Of gaat nog weleens op zoek naar een Pokémon in een verlaten winkelcentrum of in de duinen op Texel? Soms is het moeilijk te bepalen wat een rage is van voorbijgaande aard en wat uitgroeit tot iets blijvends. Een goed voorbeeld is de blockchain. Er zijn inmiddels veel verschillende toepassingen, waarvan vaak nog moet blijken of het een om een hype gaat of niet. Binnenkort zullen we bijvoorbeeld weten of de bitcoin de moderne versie van de tulpenmanie is of juist toch die doorbraak in het financiële systeem. De non-fungible tokens, ofwel NFT's, zijn weer een andere toepassingsvorm van de blockchain. In feite is een NFT niet meer dan een aan één persoon toebehorende unieke code die tezamen met andere NFT's in een blockchain wordt opgenomen. Omdat er geen wijzigingen in een blockchain kunnen worden aangebracht, krijgt de koper een garantie op authenticiteit. Maar er bestaat nog veel onduidelijkheid over de juridische waarde van een NFT. Wat krijg je nu precies?

69 Miljoen

Dat dat voor sommige mensen niet uitmaakt, bleek toen veilinghuis Christie's een tijdje geleden bekendmaakte dat het een digitaal kunstwerk in de vorm van een NFT had verkocht voor 69 miljoen dollar. Het werk 'Everydays: the First 5000 Days' van de kunstenaar bevat alle dagelijks door de kunstenaar Beeple op internet geplaatste werken van de jaren ervoor. Met het aankopen van dit digitale kunstwerk, kun je nog zeggen dat de koper een bepaald kunstwerk 'verkreeg'. Maar ook werd onlangs bekend dat de eerste tweet van Twitter-oprichter Jack Dorsey middels een NFT was verkocht. Het is niet helemaal duidelijk wat met deze aankoop is verkregen, afgezien van een unieke digitale in een blockchain opgenomen code.

Voetbalplaatjes

De laatste tijd wordt vaak een vergelijking gemaakt met voetbalplaatjes. Sommige mensen hebben veel geld over voor een zeer zeldzaam exemplaar. Met NFT's kan er een soortgelijke markt worden gecreëerd. Denk aan Cryptopunks, waarvan er 10.000 unieke exemplaren bestaan of aan Cryptokitties, eigenlijk een geavanceerde versie van het verspreiden en verzamelen van voetbalplaatjes. Maar ook kun je inmiddels exclusieve versies van muziekalbums via een NFT bemachtigen en dat heeft onmiskenbaar waarde voor veel muzikliefhebbers. Er is dus wel degelijk iets gaande met deze NFT's, maar of het om een hype gaat of om een echt relevant businessmodel zal de toekomst moeten uitwijzen.

"WORDT ER JURIDISCH GEZIEN WEL IETS OVERGEDRAGEN?"

Rechten

Wat betekent dit nu voor beeldmakers? Zoals gezegd, er is nog veel onduidelijk. Het is zelfs niet zeker of er juridisch gezien wel iets wordt overgedragen bij een NFT-transactie. Je krijgt in ieder geval een plek in de blockchain, waarin staat dat jij 'iets' hebt gekregen. Voor de rest hangt het af van wat er in de transactie precies is vastgelegd en eventueel wat voor voorwaarden bij dit NFT-platform horen. En hoe zit het met het auteursrecht? Het feit dat er een NFT-transactie heeft plaatsgevonden zegt niets over het auteursrecht. Sterker nog: het auteursrecht kan waarschijnlijk helemaal niet via een NFT worden overgedragen. Aan zo'n overdracht kleven allerlei formele vereisten, waaraan bij NFT-transacties niet lijkt te zijn voldaan. Wel zou er eventueel via een NFT een licentie kunnen worden verleend, maar daar kunnen juist met dit soort nieuwe toepassingen snel misverstanden over ontstaan. Totdat er meer duidelijkheid is, is het raadzaam om als beeldmaker heel voorzichtig te zijn met wat je precies aanbiedt via een NFT en hoe je dat formuleert.

